

Seminář sociální psychologie

Postoje

Postoje

- Ch. Darwin - 1872 – Výraz emocí u člověka a zvířat
- Termín užíván i v dalších vědách o člověku
 - Známost postojů umožňuje formulovat předpoklady o způsobech budoucího chování

Vývoj přístupů

- **I. do r. 1950** – snaha o vymezení pojmu, konstrukce nástrojů na měření postojů, aplikace
- **II. do r. 1970** – výzkum postojové změny; v závěru krize výzkumu
- **III. dosud** – modely vysvětlující vztah postoj – jednání (chování)

I. období

- Def. (Thomas, Znaniecki, 1918) - *„Individuální mentální procesy determinující reakce člověka v sociální realitě, která ho obklopuje“*
 - Stav mysli jedince, který je orientovaný ve směru hodnoty (= sociální povahy)
 - Vztah k objektu sociální povahy a prožíváním tohoto významu (sociální realita vs. osobnost)
- Def. (Allport) *„mentální a nervový stav pohotovosti organizovaný zkušeností vyvíjející dynamický a direktivní vliv na reakce jedince vůči všem objektům a situacím, se kterými je ve vztahu“*

II. období

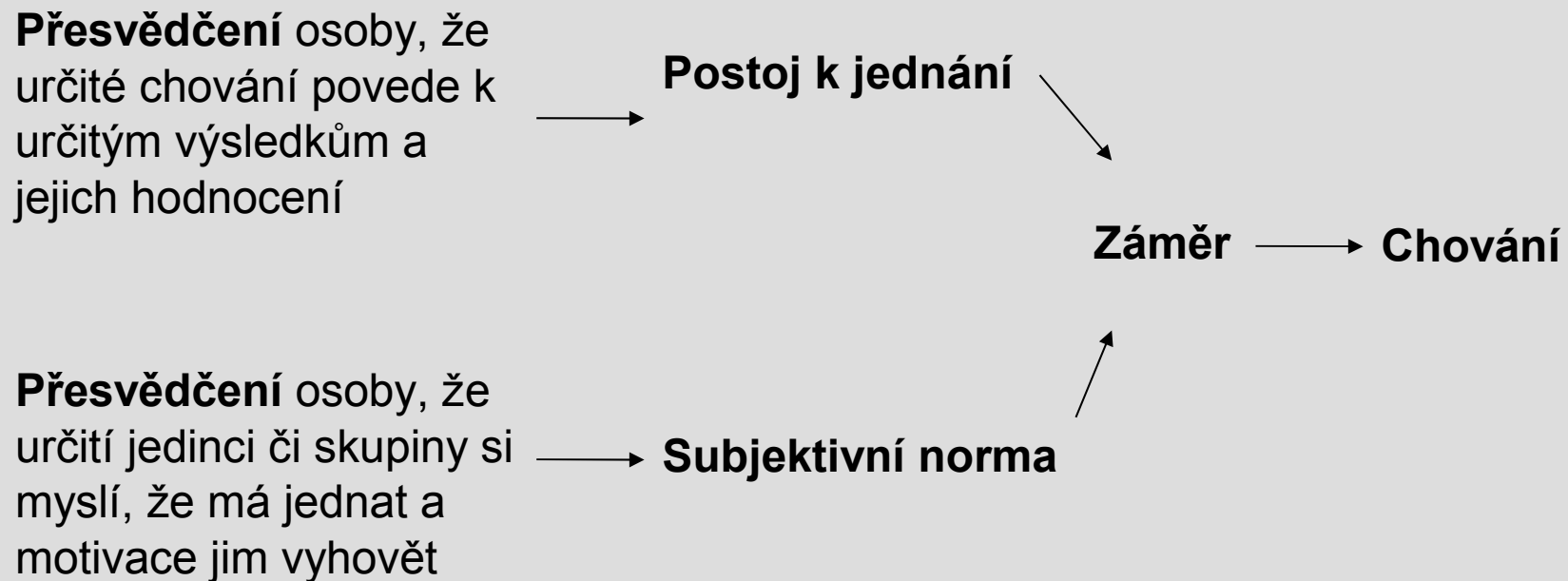
- *Postoj a skupinová dynamika*
- *Využití znalostí v běžném životě*
- *Hovland - vlastnosti podnětu, reakce jedince, psychické procesy zprostředkovávající vztahy mezi podněty a reakcemi – S- O - R*
- *Bem - „individuální sebepopis přitažlivosti nebo odporu jedince k určitému identifikovatelnému aspektu jeho prostředí“*
- *Festinger – **teorie kognitivní disonance***
- *Inske, Schopler - mezi postoji, poznáním a chováním je tendence k souladu*

II.a

- LaPiere (1934) – možnost nesouladu mezi verbálně vyjádřeným postojem a jednáním (čínský pár)
- Wilkins, Yarrow (1952) restaurace – (afroamerický pár)

Současnost (III.)

- Fishbein, Ajzen – **nezaměřovat záměr a aktuální chování**

*Každé **přesvědčení** přisuzuje objektu určitou vlastnost a postoj osoby je funkcí této vlastnosti*

Postoj

- Klasické pojetí (*kognitivní, afektivní, konativní složka*)
 - afektivní se utváří klasickým podmiňováním, poznávací kognitivním učením a konativní instrumentálním učením
- Fishbein, Ajzen – *pouze míra přitažlivosti chování pro osobu*
- Bagozzi – *jen kognitivní a emocionální složka; ovlivňují záměr i samotné chování*

Faktory postojevé hierarchie Eysenck

